

Förvaltningsrätten i Linköping
Box 406
581 04 Linköping

Målnr 8031-8034/11

E.ON Elnät Sverige AB och E.ON Elnät Stockholm AB ("E:ON") ./. Energimarknadsinspektionen ("Ei")

Ei har beretts tillfälle att komplettera sin talan i rubricerade mål och inkommer med följande yttrande. Beträffande de företagsspecifika frågorna har Ei i yttrande av den 12 juni och den 2 september 2013 angett sin inställning.

E:ON:s generella och särskilda yrkanden och Ei:s inställning till dessa

Nedan anges hur E:ON redovisat sina yrkanden och den inställning som Ei har för varje yrkande.

3.2 E:ON har i första hand yrkat enligt följande;

(i) Att intäktsramen för perioden 2012-2015 ska fastställas till de yrkade beloppen för respektive redovisningsenhet.

Ei bestrider yrkandet.

(ii) Att intäktsramen ska beräknas med schablonmetoden utan tillämpning av övergångsperioden.

Ei bestrider yrkandet men medger att de opåverkbara löpande kostnaderna under tillsynsperioden och nettoinvesteringar under tillsynsperioden, 30 juni 2011 – 30 juni 2015, i sin helhet ska ingå i intäktsramen under den första tillsynsperioden 2012-2015.

3.3 E:ON har i andra hand yrkat enligt följande;

Om förstahandsyrkandena inte vinner fullt bifall, och rätten skulle finna att intäktsramen ska nedsättas under övergångsperioden, yrkar E:ON i andra hand att förvaltningsdomstolen förordnar att metoden för fastställande av intäktsram justeras enligt följande;

(i) De s.k. löpande opåverkbara kostnaderna som belastar Redovisningsenheten ska beaktas utan reducering

Datum
2013-09-12

Ei medger yrkandet i enlighet med vad som angetts under 3.2. (ii).

(ii) Att de kapitalkostnader som beräknas av Ei på redovisningsenheternas nuanskaffningsvärde för investeringar minus utrangeringar under tillsynsperioden i sin helhet ska ingå i intäktsramen under den första tillsynsperioden 2012-2015.

Ei medger yrkandet i enlighet med vad som angetts under 3.2. (ii).

(iii) De s.k. "nuvarande intäkterna" räknas om till samma prisnivå som den avstämmda intäktsramen fastställs i, dvs. så att följderna av korrigeringen blir att de nuvarande intäkterna räknas upp till 2015 års prisnivå då avstämning sker, dock att löpande opåverkbara kostnader i sin helhet ska justeras i enlighet med den verkliga kostnadsutvecklingen och utan indexering.

Ei medger att intäkterna för åren 2006-2009 prisjusteras till 2015 års prisnivå (se dock nedan under iv). Opåverkbara kostnader ingår inte i "nuvarande intäkter" (2006-2009) efter Ei:s medgivanden.

(iv)

- Att indexeringen av de s.k. nuvarande intäkterna sker med användande av de i beslutet angivna index som är fastställda för indexering av kapitalbasen och löpande påverkbara kostnader.

Ei bestrider yrkandet.

- Att, för respektive år under tillsynsperioden, de verkliga intäkterna prisjusteras, i enlighet med den relativa förändring som uppkommer vid motsvarande prisjustering av intäktsramen, till det penningvärde som avstämningen sker i.

Ei yrkar att yrkandet avseende indexering av verkliga intäkter ska avvisas. I andra hand bestrider Ei yrkandet och yrkar för egen del att indexering ska ske genom att de totala intäkterna indexeras med FPI elnätsverksamhet.

- Att de löpande opåverkbara kostnaderna i sin helhet justeras i enlighet med den verkliga kostnadsutvecklingen och utan indexering.

Ei bestrider yrkandet.

(v) Att något avdrag för s.k. räntefria skattekrediter inte ska göras med avseende på den reala kalkylränta före skatt som tillämpas för beräkning av skäliga kapitalkostnader.

Ei bestrider yrkandet.

3.4 E.ON:s särskilda yrkanden

(i) Vid bifall till ett eller flera av de yrkanden som anges under punkterna 3.1-3.3 hemställer E.ON att förvaltningsrätten undanröjer det överklagade beslutet och återförvisar målet till Ei för förnyat beslut om fastställelse av intäktsramens storlek baserat på den justering av intäktsramen eller metoden som anvisas av domstolen.

Ei överlämnar åt förvaltningsdomstolen att avgöra om det överklagade beslutet ska undanröjas och målet återförvisas till Ei för förnyat beslut för fastställande av intäktsramen för perioden 2012-2015 eller om beräkningen ska ske inom ramen för domstolsprocessen.

(ii) Vid bifall, helt eller delvis, till yrkandena under punkterna 3.1-3.3 yrkas vid förnyat beslut enligt punkten (i) ovan under inga förhållanden en större höjning av intäktsramen än vad som anges i punkten 3.2 (1) ovan.

Ei medger yrkandet.

(iii) E.ON hemställer slutligen att förvaltningsrätten till undvikande av oklarheter klargör att, vid bifall till ett eller flera av delyrkandena enligt punkterna 3.2-3.3 ovan, den justering och avstämning av beslutad intäktsram som enligt Ei:s metod ska göras vid tillsynsperiodens slut, ska ske med beaktande av de justeringar av beslutet och/eller metoden för beslutet som i övrigt följer av domstolens domslut.

Ei bestrider yrkandet.

Grunder och utveckling av talan

Ei vidhåller de grunder och den utveckling av talan som framgår av Ei:s yttranden av den 28 november 2012 i målen med följande tillägg och förtydliganden.

Den huvudsakliga grunden för Ei:s inställning i målen är att de beviljade intäktsramarna, med beaktande av Ei:s medgivanden, täcker nätföretagets skäliga kostnader för att bedriva nätverksamhet under tillsynsperioden samt ger en rimlig avkastning på det kapital som krävs för att bedriva verksamheten.

Indexering

Ei noterar att E.ON har uppfattat Ei:s inställning i indexfrågorna som otydlig. Ei avser nedan att ytterligare förklara sin inställning utifrån E.ON:s förtydliganden av sina yrkanden.

Inledningsvis noterar Ei att E.ON har invändningar mot användningen av index i flera delar av regleringen. E.ON har bl.a. yrkanden under punkten 3.3. (iv) avseende indexering av verkliga intäkter vid avstämningen av intäktsramen. Detta är dock enligt Ei:s uppfattning inte en del av de nu överklagade besluten om fastställande av intäktsramar. Frågan om hur denna indexering ska göras vid avstämningen kan således enligt Ei inte bli föremål för prövning i de nu aktuella målen. Indexering av verkliga intäkter påverkar inte själva intäktsramen för perioden 2012-2015. Mot bakgrund härav yrkar Ei att E.ON:s yrkande i denna del ska avvisas. Om förvaltningsrätten anser att frågan om indexering av verkliga intäkter är en del av besluten om fastställande av intäktsramar bestrider Ei E.ON:s yrkande och yrkar för egen del att indexering ska ske med FPI elnätsverksamhet. Skälen till Ei:s inställning i denna del är desamma som skälen för att Ei anser att detta index ska användas vid indexering av historiska intäkter (se nedan).

Vad gäller indexering av historiska (nuvarande) intäkter vill Ei utöver vad som tidigare anförts framföra följande.

E.ON:s uppfattning är att de historiska intäkterna inte kan indexeras med det generella FPI elnätsverksamhet bl.a. eftersom detta index påverkas av FPI för opåverkbara kostnader. Ei:s medgivanden i målen innebär visserligen att intäkter motsvarande de opåverkbara kostnaderna inte längre ska ingå vid beräkningen av historiska intäkter. Den intäktsmassa som kvarstår är dock enligt Ei fortfarande en "blandad intäktspost" och bör därför indexeras med ett generellt index.

När Ei beräknar en skälig intäktsram för elnätsföretagen används en metod där tre olika kostnadsslag beräknas. Dessa tre olika kostnader ska totalt motsvara en skälig intäktsnivå för att företagen ska kunna bedriva elnätsverksamhet. Det finns inga krav på att företagets fördelning av intäkter ska motsvara fördelningen mellan kostnadsslagen enligt beräkningen som legat till grund för beslutet om intäktsram. Kravet är istället endast att intäkterna ska överensstamma på en total nivå. De totala intäkterna får alltså inte överstiga den totala intäktsramen. Ei ser därför ingen anledning att dela upp intäkterna i motsvarande kostnadsslag som används vid beräkning av intäktsramarna. Det är mot bakgrund av detta också naturligt att vid indexering tillämpa ett generellt index i enlighet med Ei:s redovisade inställning. Att vissa obalanser kan uppstå vid användning av index är oundvikligt. Detta gäller oavsett vilka index som används.

E.ON har också yrkat att opåverkbara kostnader inte ska indexeras utan "justeras i enlighet med den verkliga kostnadsutvecklingen". Ei anser att samtliga kostnadsslag som ingår i beräkningen av intäktsramen bör hanteras på ett likartat sätt. Det saknas anledning att i detta hänseende hantera opåverkbara kostnader på annat sätt än exempelvis kapitalkostnader. Opåverkbara kostnader ska därför enligt Ei indexeras med delindex FPI opåverkbara kostnader.

Här kan tilläggas att de metoder som klaganden förespråkar för hantering av intäkter och kostnader i praktiken får till effekt att varje företag får tre intäktsramar. En intäktsram för

Datum
2013-09-12

varje kostnadsslag som sedan ska stämmas av mot intäkter som då också måste hänföras till respektive kostnadsslag. Detta är inte avsikten med regleringen.

Det index som använts, Index FPI för elnätsverksamhet, är framtaget av SCB och avser specifikt att spegla den generella prisutvecklingen i elnätsverksamheten. Detta är skälet till att Ei anser att just detta index, och inte exempelvis KPI, ska användas. De invändningar som E.ON anfört mot användningen av FPI för elnätsverksamhet avser framförallt indexet som sådant och dess beräkningsgrunder., inte att det utgör ett generellt index. Det saknas enligt Ei grund för förvaltningsrätten att underkänna FPI för elnätsverksamhet som sådant.

Effekten av företagens huvudyrkande

Effekten av en "ren" tillämpning av den s.k. schablonmetoden på sätt som klagandena yrkar i första hand, dvs. utan användande av den s.k. övergångsperioden, skulle bli att företagen kan öka sina intäkter, genom höjning av nätavgifter, under tillsynsperioden med sammanlagt 47 miljarder.¹ Detta är enligt Ei såväl oskäligt som orimligt i den mening som anges i ellagen 5 kap 6 §. För att åskådliggöra vad effekten kan bli om förvaltningsrätten bifaller klagandenas huvudyrkanden har Ei gjort ett antal beräkningar som bifogas i form av tabeller och figurer, bilaga 1. Vad tabellerna avser visa och hur beräkningarna har gjorts framgår av bilagan. Här ska särskilt noteras att den generella metod som förvaltningsrätten fastslår ska tillämpas indirekt blir tillämplar för alla nätföretag som så vill i enlighet med vad som anges i 5 kap. 15 § ellagen.

Skriftlig bevisning (sakkunnigutlåtanden m.m.)

Ei åberopar bifogade sakkunnigutlåtanden från professorn vid Lunds Universitet Stefan Yard, bilaga 2, och adjungerade professorn vid Handelshögskolan i Stockholm Jan Bergstrand, bilaga 3.

Utlåtandena åberopas till styrkande av att de beviljade intäktsramarna, med beaktande av Ei:s medgivanden, täcker nätföretagets skäligena kostnader för att bedriva nätverksamhet under tillsynsperioden samt ger en rimlig avkastning på det kapital som krävs för att bedriva verksamheten.

En eventuell muntlig förhandling

Vid en eventuell muntlig förhandling kommer Ei att företrädas av ombuden advokaterna Jörgen Larsson och Tobias Bengtsson samt jur.kand Ida Svensson. Fullmakt bifogas. Chefsjuristen Göran Morén och biträdande chefsjuristen Hanna Abrahamsson kommer också att närvara.

¹ Se bilaga 4 till Ei:s beslut om intäktsramar för närmare uppgifter om denna beräkning.

Datum
2013-09-12

Detta yttrande har beslutats av chefsjuristen Göran Morén. Föredragande har varit biträdande chefsjuristen Hanna Abrahamsson. Vid den slutliga handläggningen har också analytikern Dennis Jonsson deltagit.

Göran Morén

Hanna Abrahamsson

Bilagor

1. Elnätsföretagens ekonomiska utveckling under perioden 2006-2015
2. Sakkunnigutlåtande Stefan Yard
3. Sakkunnigutlåtande Jan Bergstrand
4. Fullmakt